

Maandblad No. 68 Oplage: 1000 exemplaren
oktober 1983

Verantwoordelijk Uitgever: ir. H.J. Jongen
Statiestr.57 Bus 3 - 2180 Kalmthout/België

De VRIJBRIEF brengt u regelmatig nieuws over levens- en maatschappijbeschouwingen als het Objectivisme en het Libertarisme. Omdat de VRIJBRIEF ook een forum voor deze beschouwingen is, zijn de artikelen voor verantwoording van de schrijver. Uw kritisch commentaar is welkom.

DE TOEKOMST VAN ONZE KINDEREN

Kort geleden werd ik drie keer op één dag geconfronteerd met de kwaliteit van het onderwijs.

1. Een leraar van een middelbare school vertelde over het niveau van het onderwijs en over het "Nederlands" in het bijzonder. Hij had een proefwerk gegeven dat vier jaar geleden normaal was. Voor ditzelfde proefwerk haalde nu niemand meer een voldoende. En dat terwijl de leraar ervan overtuigd is dat hij nu beter les geeft!

2. De Amerikaanse president Ronald Reagan gaf een verklaring uit waarin hij zijn bezorgdheid tot uiting bracht over het niveau van de Amerikaanse "High School". Hij stelde dat dit niveau aanmerkelijk lager was dan dat van vergelijkbare scholen in de rest van de wereld.

3. Een vertegenwoordiging uit de Nederlandse industrie (ik hoorde aan de radio niet precies wie) had geconstateerd dat de afgestudeerden aan de Nederlandse Universiteiten thans van een veel lager niveau zijn dan vroeger.

Wat is er met ons onderwijs aan de hand? Wat komt er in de toekomst van terecht? Waar is nog goed onderwijs? Dit herinnerde mij er aan dat er enkele jaren geleden een "Flint-school" bestond.

Aan boord van twee grote zeilschepen kregen honderd jonge mensen tussen 10 en 18 jaar een opleiding, terwijl

ze tevens allerlei interessante plaatsen bezochten. En op die school werd nog echt goed onderwijs gegeven. Er was daar geen indoctrinatie; de jonge mensen werd geleerd zelfstandig te denken. Ze groeiden op tot onafhankelijke mensen. De resultaten die de school aantoonde waren overduidelijk.

Kapitein George en zijn vrouw Betty Stoll waren er echter niet mee tevreden dat ze maar 100 kinderen per jaar konden bereiken terwijl vele honderden deze goede opleiding nodig hebben. Daarom besloten ze om een maandelijkse cursus uit te geven, en deze heeft nu al een groot succes. De cursus kost \$ 110,- per jaar en duurt twee jaar.

Daarvoor krijgt U elke maand:

- 4 pagina's inzicht in de druk die kinderen te verwerken hebben en hoe U ze kunt helpen deze te overwinnen.
- 4 pagina's geschreven voor Uw kinderen.

- 4 pagina's activiteiten om het waardepatroon weer op de familie te baseren en niet op de overheid. Wij kunnen in dit korte bestek niet goed de grote waarde van deze cursus overbrengen. Mogelijk komen we er later nog eens op terug. Als U er meer over wilt weten, schrijf dan aan de redactie van de Vrijbrief en wij zorgen dat U gratis uitgebreider gegevens krijgt.

Nederland: Libertarisch Centrum, Fazantenkamp 818, 3607 EB Maarssenbroek. Tel. 03465-64994.
AMRO Bank rek.nr.46.24.31.320 (Giro 8238 AMRO Bank Amsterdam) t.g.v.Libertarisch Centrum; abonnementsprijs f 40,- per jaar; donateurs min. f 100,- per jaar.

België : Herentalsebaan 109, B 2100 Deurne; Bank J.v.Breda rek.nr.645-1240465-64 t.g.v. VRIJBRIEF; abonnementsprijs BF 600,- per jaar; donateurs min. BF 1.500 per jaar.

VERSLAG KRING ROTTERDAM 1-9-83

Op 1 september kwam de Libertarische Kring Rotterdam bijeen. Voorzitter Jan v.d.Kooi opende de bijeenkomst met ieder te vragen of zij/hij iets te melden had, of ergens over wilde praten. Ik zal de, m.i., belangrijkste zaken aangeven van de agenda die uit deze ronde voortvloeide. Jaap Jansen wil een Benelux studiegroep oprichten. Dit zou een aanzet zijn tot een internationaal libertarisch wetenschappelijk instituut. Jaap denkt in oktober een oprichtingsbijeenkomst te houden, waar ook gesproken kan worden over studiegroepjes naar wetenschapsgebieden en naar thema's. Wie belangstelling heeft, neem contact op met hem. Aansluitend hierop had Jan v.d.Kooi twee voorstellen. De eerste is om met de Belgische Libertariërs eens per kwartaal, b.v., ergens halverwege bij elkaar te komen. Dan zou de geest en bezieling van de conventie door kunnen gaan. Zijn tweede voorstel is om iedere donderdagavond, behalve de eerste donderdag van de maand, een soort instuif, of sociaal trefpunt te houden. De meesten zien dit zitten en afgesproken is dit trefpunt te houden in de kof-fiebar bij café/restaurant Engels (bij Centraal Station Rotterdam). Vanaf 18 u. is ieder welkom. Jan Smid (ik, dus) meldde dat hij en Marina Tuinman een cursus/training zullen aanbieden aan de libertarische kring. Deze cursus heeft voorlopig als thema: Vrijheid vinden in een onvrije wereld. Door middel van oefeningen wordt deelnemers de gelegenheid geboden na te gaan hoe ieder met zijn eigen vrijheid en onvrijheid omgaat. En hoe dit eventueel te veranderen zou zijn. Daarnaast, zal aandacht worden gegeven aan de libertarische filosofie, toegepast op verschillende gebieden. Er was veel belangstelling. Op de volgende bijeenkomst zal een concreet aanbod worden gedaan.

Een tweede zaak die Jan Smid ter discussie bracht was het functioneren van de kring. Hij zei heel vaak ontevreden te zijn over de kring-bijeen-

komsten. Hij vond dat de kring te vaak verzandde in kankeren op de overheid en nieuwe bemoeienissen, of in allerlei huishoudelijke zaken, of in opsommingen van de mate waarin wij als slaaf der samenleving worden gebruikt. Zijn voorstel: laat ieder zeggen hoe zij/hij aan zijn trekken wil komen in de kring. Er zijn verschillende wensen en behoeften bij de leden. Laten we eerst nagaan wat deze zijn, en daarna proberen de gelegenheid te scheppen dat ieder aan zijn/haar trekken komt.

Er werd afgesproken de volgende bijeenkomst hier volledig aan te besteden. Op voorstel van Ria Verspeek zal Jan Smid gespreksleider zijn op die bijeenkomst. Hub Jongen wil een stichting oprichten die "noodlij-dende" mensen zou helpen op libertarische wijze. Op deze wijze zou een verwijt aan libertariërs dat ze niet menslievend zijn, hopelijk ongegrond kunnen worden gemaakt. Hub wil graag suggesties, reacties, enz. Homme Heida en Frits Droog kwamen even op bezoek bij de kring om te vertellen over hun plan om een wekelijkse krant uit te brengen (De Dealer). In eerste instantie zou deze krant gericht zijn op de zwarte markt van Beverwijk. Deze markt is nu alleen open op donderdagavond (19-21 u.) en zaterdag (9-16 u.) Hoewel de krant niet libertarisch genoemd zal worden wil het stellig de vrije markt stimuleren. Jan v.d. Kooi merkte hierbij op dat er nog meer "zwarte" markten zijn in Nederland, een belangrijke ontwikkeling om minstens in de gaten te houden. Henk Jelgerhuis-Swildens stelt voor dat de position papers (van SIL) die nu klaar zijn, zo spoedig mogelijk beschikbaar gemaakt worden aan leden die ze willen verkopen/uitdelen. Hub zoekt dit uit. Tenslotte werd voorgesteld van iedere kring-bijeenkomst verslag te maken. Dit verslag kan nieuwkomers helpen er in te komen, en de anderen op de hoogte houden van alle activiteiten van kringleden.

Jan Smid.

BOEKBESPREKING: "DE OPVOEDING VAN LEV NAVROZOV"

De "besloten wereld die eens Rusland heette" is en blijft voor velen in het Westen nog een te vaag begrip. Dat is zeker niet verwonderlijk, want hoe krijgt men een werkelijk goede indruk van al die russische republieken bij elkaar? Het is alle heersers, zoals de diktatoren, maar ook de vroegere Czaren gelukt om een groot deel van het alledaagse leven geheim te houden. Journalisten en diplomaten, instellingen als Amnesty International enz. hebben geen of zeer beperkte bewegingsvrijheid. Weliswaar maken de hedendaagse tele-kommunikatiemiddelen het moeilijker om alle geheimen achter te houden. Maar de schaarse berichten lijken of zijn voor onze oren vaak ook nog ongeloofwaardig. En zelfs dat schaarse nieuws kan in veel gevallen door ons nauwelijks op zijn waarde geschat worden. Je zou het kunnen vergelijken met het ongelooft en het wanbegrip ten opzichte van het nieuws dat uit Hitler-Duitsland kwam. We wilden of konden niet bevatten wat zulke woorden als "Kristallnacht", concentratiekampen e.d. werkelijk konden duidelijk maken. Betere inzichten kregen we pas toen grote aantallen van onze landgenoten het slachtoffer werden van het Nazisme; dus tijdens de bezetting. Laten we nu niet opnieuw willoos en weerloos wachten en op zijn minst het boek lezen van : Lev Navrozov, een kind uit het huwelijk van een etnisch russische schrijver en een vrouwelijke joodse arts. De schrijver voert ons aan de hand mee door zijn kindjaren, zijn jeugd en de periode van volwassenheid, tot het moment dat hij naar de V.S. kan uitwijken. Zijn leven, eerst als een gemiddeld "kameeraad", later als dat van een man met een heel aparte en bijzondere status, is vermoedelijk uniek in de U.S.S.R. De kennismaking met dit geheel andere land, met Navrozov als gids, is een nog sprekender belevenis dan de ervaringen of inzichten van veel andere bekende dissidenten. Als vertaler heeft hij toegang tot de oude kranten-edities, geschriften van beroemde en minder beroemde personen en tot vrijwel alle staatsdocumenten.

Van die gegevens heeft hij dankbaar gebruik gemaakt. Notities ervan heeft hij kunnen overbrengen naar de V.S. en de resultaten zijn verwerkt in dit eerste boek. Het is een omvangrijk werk geworden, waarin op indringende wijze verhaald wordt over ervaringen met en van zijn vader en moeder, maar ook met beroemde schrijvers, staatslieden, overlopers als Philby enz. enz., naast die met de familie doorsnee, Jan Modaal en anderen. Navrozov vertelt ook over het kind in de crèche, op school en in het vakantieverblijf. Haast vanzelfsprekend worden Cheka en K.G.B., produktie van militaire middelen belicht. Maar ook lezen we over onderwerpen als Lenin's intelligentie, handel en wandel van Ambassadeur Davies van de V.S., de "vredesbeweging", hongersnoden en kannibalisme, sexueel misbruik, de "behandeling" van koelakken en ingenieurs. Het resultaat is één perfecte en complete WAARSCHUWING aan het Westen tegen de praktijk van het communisme zoals die zich sinds 1917 tot heden in de U.S.S.R. heeft geopenbaard. We hebben nog tijd, maar niemand weet hoeveel. Hoe lang nog kunnen wij vanuit het Westen straffeloos toezien? Kan dat niet gemakkelijk leiden tot situaties die we in Europa in deze eeuw al tweemaal hebben meegemaakt? De schrijver laat zien hoe alle diktaturen, heel in het bijzonder de communistische, ertoe leiden dat de vrijheden van de mensheid verloren gaan.

Dit boek wordt thans in het Nederlands vertaald. Onze hartekreet is: "Lees dit boek". Binnenkort zullen we U er meer over laten weten. Intussen zullen we in de komende edities van Vrijbrief een aantal passages uit het vertaalde werk trachten weer te geven. Nadere informatie bij de redactie.

.....

GERECHTIGHEID IS IEDER MENS

HET ZIJNE TE GEVEN.

Aristoteles

VRIJHEID EN BEWUSTZIJN

Dit is geen "artikel", maar een persoonlijke communicatie met hoofdzakelijk praktische bedoelingen. Als alles volgens plan verlopen is, vindt U elders in dit nummer het eerste van mijn 2 bijdragen over "alternatief denken". Op de recente Europese Libertarische Conventie bracht ik gelijkaardige beschouwingen, die meer bepaald voortkwamen uit een hoek die mij het meest aanspreekt, nl. die van sommige oosterse mystieke en esoterische disciplines. En ook in een recent nummer van het liberale blad Reflex, totaal gewijd aan het libertarisme, deed ik reeds een schuchtere poging tot combinatie ervan met andere dan strikt rationalistische ideeën.

Het is mijn bedoeling uit te testen in welke mate er iets te doen valt met het verder uitwerken van deze combinatie, eerst binnen en later misschien ook buiten de libertarische beweging. Vrijheid en bewustzijn (in het Engels: Freedom and Consciousness, als we beslissen, in het licht van onze recente conventie, het zaakje wat internationaal aan te pakken) lijkt me een goede slogan om de dubbele ideologische inspiratie te verduidelijken.

Heel gematigd, maar kwalitatief zeer hoogstaand, is een onlangs opgericht tijdschrift "De Ronde Tafel", dat ietwat de twee richtingen combineert als hierboven uiteengezet. Het blad wordt uitgegeven door ex-BRES medewerkster Alexandra Gabriëli, maar is minder op het sensationele gericht dan BRES. In Nederland kun je 't blad los kopen, maar de Belgen moeten wel meteen een abonnement wagen (48 gulden, te storten op giro 5457685 van De Ronde Tafel, Madoerastraat, 10 - 2585 VB Den Haag). In elk geval verfrissend een min of meer alternatief tijdschrift te vinden dat maatschappelijk een duidelijk individualistische richting inslaat. Lees het en deel hun je libertarische of andere overwegingen mede, zou ik als suggestie geven.

Laat ik tenslotte vermelden dat mijn conventietekst en het Reflexnummer te verkrijgen zijn op eenvoudige aanvraag. Een kleine financiële bijdrage en je commentaar zijn allebei welkom.

Mijn adres: de Gavers 5
B- 9761 Ouwegem, België.

Gironummer: 000-1000856-10.

Guy de Maertelaere.

.....

BOEK

Professor Jean-Pierre Hamilius deelde ons mee dat voor "Frans-lezende libertariërs" een excellent boek verschenen is.

Schrijver: Henri Arvon.

Titel: Les Libertariens américains, de l'anarchisme individualiste à l'anarcho-capitalisme.

De prijs is 98 Franse Francs.

Uitgever: Presses Universitaires de France, 90 Bd. St. Germain, 75005 Paris.

.....

AGENDA

- 13 oktober : Oprichting Kring Tilburg.
- 29 oktober : Oprichting Libertarische Studiegroep om 14.00 uur in Roosendaal. (Inlichtingen: Jaap Jansen Rotterdam - tel. 010-226780.)
- 3 november : Kring Rotterdam - bijeenkomst
- 1 december : te Schiedam.
- 12 november : Bijeenkomst Europese Vertegenwoordigers van Libertarian International in Amsterdam.
- 19 november : Discussiemiddag Libertarisch Centrum België in Gent. (Zie elders in dit nummer.)
- 19/20 nov. : Trainingsweekend I en II
- 17/18 dec. : "Persoonlijke Vrijheid". (Inlichtingen: Jan Smid, Rotterdam - tel. 010-223647.)

Elke donderdag om 18.00 uur Libertarische Instuif in Café Engels, Rotterdam.

"FISCALE AMNESTIE" OF DE VERKEERDE WERELD

De huidige discussie in de Belgische pers over het begrip "fiscale amnestie" toont op zeer schrijnende wijze aan hoe moreel verziekt het politieke establishment wel is. Links en rechts hoort men lieden met luide stem verkondigen dat zij morele bezwaren hebben tegen de fiscale amnestie, die zij als een aanfluiting van de rechtvaardigheid bestempelen.

Dat die maatregel het rechtvaardigheidsgevoel van vele mensen schokt is een feit, maar geen grond voor overhaaste conclusies. Wie zichzelf respecteert zal eerst willen nagaan of zijn rechtvaardigheidsgevoel wel in orde is, of het geen misgroei is, beïnvloed door allerhande irrationele factoren.

In zijn roman Huckleberry Finn laat Mark Twain de hoofdfiguur verontschuldigen uitent voor het feit dat hij optrekt met de gevluchte slaaf Jim, alhoewel hij weet "dat het verkeerd is een nikker te helpen". Twain steekt zo de draak met het rechtvaardigheidsgevoel van het "blanke Zuiden", dat niet meer is dan een platvloers conformisme - helemaal geen bron van morele deugdzaamheid. De huidige verontwaardiging over de fiscale amnestie is van een al even verdacht allooi als het rechtvaardigheidsgevoel dat Huck Finn tot zijn merkwaardige verontschuldiging aanzette.

De "morele" bezwaren die tegen de fiscale amnestie worden geopperd berusten blijkbaar vooral op deze stelling: dat het niet juist is dat mensen die voordeel hebben gehaald uit het overtreden van de wet vrijuit gaan. (Natuurlijk zijn er ook veel mensen die gewoon zeggen: "Als ik dat geweten had, dan had ik het ook gedaan" - maar die opmerking speelt geen grote rol in de publieke verklaringen over ons onderwerp.)

De genoemde stelling kan alleen maar als basis dienen voor de "morele" toon van de bezwaren omdat vele mensen schijnen te geloven dat het overtreden van de wet hetzelfde is als

het begaan van onrecht. Uiteraard is het verkeerd dat iemand die voordeel haalt uit een onrechtmatige daad vrijuit zou gaan! Maar de vraag is natuurlijk of het overtreden van een wet inderdaad ook een onrechtmatige handeling is.

Dat zal wel afhangen van de wet in kwestie!

Is het onrechtmatig en dus moreel afkeurenswaardig de belastingwet te overtreden? Om deze vraag te beantwoorden moet men eerst duidelijkheid verwerven inzake de aard van het belastingfenomeen zelf. Een belasting is een som die men betaalt onder bedreiging met geweld ("straf"). Zij is geen prijs voor een overeengekomen dienstverlening, geen lidgeld voor deelname in de activiteiten van een club, maar - zoals overigens officieel wordt toegegeven - een "aanslag". Belastingheffers zeggen niet: als U zoveel betaalt dan zullen we dit of dat voor U doen; zij zeggen: als U zoveel betaalt dan zullen we ons daarmee tevreden stellen (tenminste voor dit jaar), maar als U niet betaalt dan zullen we gewoon nemen wat we nodig menen te hebben, en desnoods sluiten we U op. Zowel naar aard als naar oorsprong is belastingheffing niets anders dan georganiseerde roof en afpersing, diefstal gepleegd door de politieke sterken ten nadele van de politiek zwakken.

Vermits de politiek sterken de wet dicteren, is het eerste wat zij doen hun diefstal te legaliseren en tegelijkertijd de pogingen tot zelfverdediging van de anderen strafbaar te maken. Belastingontduiking, d.w.z. zelfverdediging, is ongetwijfeld onrechtmatig? Begaat men een fout wanneer men gelooft een betere bestemming te hebben voor de vruchten van zijn arbeid dan ze af te staan aan een kaste of groep die geen trefender monument heeft dan een tot de sterren reikende schuldenberg en een opgezwollen organisatie waarvan

(vervolg op pag. 7)

ALTERNATIEF DENKEN

Nu boeken als "The Aquarian Conspiracy" en Fitjof Capra's "The Turning Point" ook in libertarische kringen belangstelling krijgen en nu o.m. Nathaniel Branden onomwonden begint toe te geven dat hij interesse heeft voor het bestuderen van het paranormale en van mystieke bewustzijnstoestanden is het wellicht aangewezen wat systematischer in te gaan op het zgn. "alternatieve denken" en ons enkele vragen te stellen over de houding van het libertarisme ertegenover.

Om ons onderwerp te situeren zou ik stellen dat er drie niveaus zijn waarop de mens onvrij is (of kan zijn), wat dus (scherp bekeken!) ook drie niveaus van mogelijke vrijmaking betekent. Er is om te beginnen uiteraard de politieke onderdrukking, de onderwerping van de ene mens aan de andere door geweld of de dreiging ermee. Om daar iets aan te doen bestaat precies het libertarisme.

Vervolgens is er de emotionele onderdrukking. Hoewel uiteindelijk eveneens van buitenaf komend (autoritaire opvoeding, op conformisme berustende psychologische druk) is het geweld hier geïnternaliseerd. Binnen de mens zelf is er een vijfde colonne binnengesmokkeld, een vertegenwoordiger van "de anderen". Hij vertrouwt zelf niet langer zijn eigen strevingen en wensen. Hij vindt ze slecht. Hij reageert erop met schaamte of schuldgevoel. Richtingen als de humanistische psychologie en de growth potential movement werken om daar iets aan te doen. Ontspanning en aanvaarding moeten hier in de plaats komen van onderdrukking en verdringing, als men ten minste aanvaardt dat innerlijke harmonie te verkiezen is boven conflict. En tenslotte (en hier komen we "in medias res") is er de onderdrukking van het totale bewustzijn, de participatie in en de visie op de realiteit, door het streng rationeel-wetenschappelijke denken dat in het westen sedert enkele eeuwen domineert.

Of het nu ging om de animistische ecologie van zgn. primitieven, het eenheidsbewustzijn van de mysticus, de "verborgen" kennis van de occultist of de esotericus of zelfs, in sommige gevallen, de zo streng wetenschappelijk bedoelde experimenten van de parapsycholoog, het mes moest erin: alles diende weggesneden wat niet te vatten was in de schrale eendimensionale logica van ja en neen, ofwel ... ofwel, alles wat niet te rijmen viel met de zgn. proef-ondervindelijke methode.

Een beschouwing hierbij die libertariërs niet onverschillig zal laten is de volgende (wie er grondiger wil op ingaan moet er eens Theodore Roszaks "Where the Wasteland ends", vert. "Het einde van het niemandsland", voor opslaan): een grote rol bij het tot stand komen, en weldra exclusief overheersen van de rationeel-wetenschappelijke kijk op de dingen was voor Francis Bacon (16e - 17e eeuw) weggelegd. Hij poneerde het ideaal van de CUMULATIEVE kennis en de institutionalisering ervan door de staat. Aldus zouden, via belastingen uiteraard, de grote publieke uitgaven kunnen gerealiseerd worden die de basis vormden voor een ononderbroken research-apparaat. Maar wat heeft nu precies de rationeel-wetenschappelijke kennis dat zij zo bijzonder geschikt is voor accumulatie? Antwoord: zij is gezuiverd van persoonlijke kenmerken. Gaven van inzicht, visioen, verbeelding komen niet ter sprake. Cumulatieve kennis is het resultaat van het correct toepassen van enkele regeltjes, die iedereen met een middelmatige begaafdheid kan toepassen, dus ook hier geen problemen: iedereen is gelijk voor de wetenschap. Een goede research-infrastructuur en de logische en mathematische denkgeregels (nu voor alle zekerheid ook maar meer en meer door machines verricht) zorgen voor alles. De basis was meteen gelegd voor een egalitaire ethiek (de knopjes aan al die

(vervolg op pag. 7)

ALTERNATIEF DENKEN

(vervolg van pag. 6)

machines discrimineren niet, iedere vinger is hun gelijk). Twee ontsnappingspaadjes kon men echter niet zomaar totaal afsluiten: kunst en religie. Wel werden deze twee "storende" elementen zo grondig mogelijk ontkracht door ze voor aparte mensen en in aparte studiedepartementen onder te brengen (uurtje literatuur jongens, heeft iedereen zijn poëtische ziel meegebracht?). Een museum met schilderijen gaan bekijken was een must voor een cultureel hoogstaand mens, maar beeld je de afschuw in van diezelfde mens als zijn zoon hem b.v. komt vertellen dat hij ZELF kunstschilder wil worden.

Religie leverde nog minder problemen op. De hevige twisten van weleer tussen voor- en tegenstanders van het geloof zijn vandaag omzeggens uitgestorven. Een modus vivendi is ontstaan op de volgende grondslag: gelovigen nemen de wereldvisie en de ethiek van de ongelovigen in hun geheel over. Als een extraatje mogen ze daarbij (in een totaal ander stuk van hun hersenen en van de realiteit) ook nog geloven in een god, een transcendente werkelijkheid. Tenslotte zijn er ook grote geleerden die zich 's avonds met speelgoedtreintjes amuseren. Concreet betekent dit b.v. dat katholieke universiteiten in niets van andere te onderscheiden vallen. Alleen is er een departement theologie aan toegevoegd. Dient het nog gezegd dat ik het met een dergelijke verschraalde manier om de realiteit te bekijken niet eens ben en dat ik bijna alle pogingen om ze te doorbreken met sympathie bekijk, hoe excentriek, naïef of vaag sommige van die pogingen ook zijn. Bij een volgende gelegenheid bekijken we eens enkele van die mogelijke alternatieven om tot een echtere en diepere kennis en beleven van zowel de innerlijke als de uiterlijke realiteit te komen (eerste vuistregel voor wie een voorproefje wil: begin maar alvast met het belang van dat onderscheid tussen innerlijk en uiterlijk een flink stuk terug te schroeven).

Guy de Maertelaere.

"FISCALE AMNESTIE"

(vervolg van pag. 5)

de efficiëntie zeker niet is toegespitst op de officieel verkondigde doelstellingen? De evidente waarheid betreffende de aard van de belastingheffing wordt voor velen verdoezeld door de idee dat iedereen belasting betaalt. Dat is echter een administratieve fictie. Het belastingssysteem is een belasting/subsidie-systeem, en niet iedereen ontvangt evenveel subsidies. Het systeem heeft maar één bestaansreden, en die is: van de enen nemen en aan anderen geven. Miljoenen mensen leven van de verdeling van de belastingbuit, d.w.z. van de werkzaamheid van het geïnstitutionaliseerde staatsgeweld. Zij betalen geen belastingen; zij worden uit de belastingopbrengst betaald. Dat zij nu en dan bepaalde papiertjes invullen verandert daar niets aan.

Met welk recht heffen de enen belastingen op de anderen? In de gehele politiek-wijsgerige literatuur is er nooit een ook maar enigszins steekhoudend antwoord op die vraag gegeven, behalve dan dit: "Met het recht van de sterkste". Maar de aantasting van dat recht is een wankelende basis voor morele verontwaardiging.

Niet de belastingontduiking maar de belastingheffing zelf is moreel verdacht. Niet de ontduiker maar de heffer verdient een blaam. De politicus die luidop morele bezwaren oppert tegen fiscale amnestie zet de moraal op haar kop (als hij al niet alleen maar het wapen van de psychische intimidatie hanteert om zijn eigen bron van inkomsten veilig te stellen). Fiscale amnestie is er wanneer het politieke establishment tot zijn slachtoffers zegt: "Vrees niet, we zullen U niet langer afnemen wat Uzelf geproduceerd hebt." Dat te zeggen is zijn eerste morele plicht, en zeker geen reden tot "morele" verontwaardiging.

F. Van Dun.

DE VRIJE MARKT IN EEN ONVRIJE ECONOMIE

Afgelopen weken is weer gebleken dat zelfs in goud er geen vanzelfsprekende of alleen maar stijgende prijzen zijn. Terwijl goud relatief laag geprijsd was in US dollars, bleek ook deze prijs nog te hoog (\$ 415) en viel het edele metaal tot \$ 385.

Wat kunnen we hiervan leren?

Allereerst dat "de markt" altijd gelijk heeft en dat interpretaties door uzelf of experts niet altijd juist hoeven te zijn. Vaak wordt een interpretatie al vertroebeld door de positie die de betreffende persoon in de markt heeft: heeft hij juist veel gekocht en ziet hij daarom elke marktactie als een iindicatie voor stijgende prijzen, of andersom?

Verder leert ons de recente daling dat "vaste ervaringen uit het verleden" in de beleggingsmarkt vaak een kort leven hebben.

Ik noem er u een paar:

- als de \$ stijgt, daalt goud: vaak waar, afgelopen weken niet.
- als de rente daalt, stijgt goud: vaak waar, ook nu niet.

Meestal is één faktor voor een bepaalde tijd prijsbepalend. De afgelopen weken was dat: de angst dat bepaalde landen hun goudvoorraad zouden moeten verkopen om aan hun verplichtingen te voldoen. Dit zou zoveel aanbod geven dat daardoor de prijs omlaag moet. Op zich een heel plausibele verklaring, maar wat gebeurt er nog meer? In vergelijking met goud dalen platina en zilver (beide ook industriële metalen en dus nu in een stijgende economie meer gevraagd) procentueel veel meer. Vragen en inkonsequenties waar ook ik nu geen verklaring voor kan geven. Wel een les geven.

Gezien de onzekerheid en onvoorspelbaarheid, dienen we uiterst voorzichtig te zijn. Dat is best, maar wat doe je met zo'n les?

Een ding is (en dat hebben wij hier al herhaaldelijk geadviseerd): Spreidt uw aankopen van edele metalen over een grote periode. Tussen nu en een half jaar zal de inflatie-angst toenemen; koop uw edele metalen gespreid over dat $\frac{1}{2}$ jaar.

Een andere conclusie die we kunnen trekken is, dat in situaties waarbij niet duidelijk is welke kant een markt opgaat, we beter even kunnen wachten met wat te doen of ons risico beperken door gebruik te maken van opties.

Voor een betrekkelijk laag bedrag kunt u goud- en zilveopties kopen in Nederland. Bijvoorbeeld de "call zilver maart 12" kost 50 dollarcent, hetgeen betekent ongeveer f 375 vanwege het aantal van 250 ounces.

Dat betekent dat wanneer zilver tussen nu en maart van \$ 10.20 naar \$ 13 zou gaan, u uw belegging verdubbelt. Terwijl het risico maximaal f 375 plus bankkosten is. Dat risico is dan ook wel duidelijk aanwezig, want zo'n optie is na half maart niets meer waard.

De rente is nog steeds in een dalende tendens. Dat gaat niet eeuwig zo door. Daarom moet u nu plannen maken om obligaties te beginnen te gaan verkopen. Ook weer gespreid over een periode van zo'n halfjaar, want precies het rente dal aangeven kan niemand. Nu in Nederland een concurrentieslag tussen banken is begonnen om de laagste hypotheekrente te geven, moet u nog eens nagaan of u een hypotheek gaat nemen, of uw bestaande zinvol kunt omzetten.

De volgende concurrentieslag in uw voordeel is de lijfrente aftrekpost, waarover u elk jaar vele advertenties ziet. Indien u in Nederland geld te beleggen heeft, en Nederlandse belastingaftrekposten kunt gebruiken, adviseer ik de beste aanbieding uit te zoeken en er gebruik van te maken. Los daarvan onderzoeken we nu de wettelijkheid van een andere aftrekpost en daar hoop ik u volgende keer over te berichten.

De Belgische frank staat weer zwak en ik vrees dat er nog een devaluatie in dit jaar zal plaatsvinden.

ir. L.H.M. Jongen.

.....

LIBERTARISCH CENTRUM BELGIË

DISCUSSIE-MIDDAG

Zaterdag 19 november om 14.30 uur in de Holliday Inn te Gent (naast E3 afrit Academisch Ziekenhuis).

Onderwerp: De rol van de Vakbonden in een Vrije Maatschappij.

Ingeleid door Guy de Maertelaere, voorzitter van het Libertarisch Centrum België.

Bijdrage in de kosten: BF 50 per persoon.

Na afloop (vanaf + 19.00 uur) kan worden deelgenomen aan een gezamenlijk diner. Kosten BF 495 per persoon. Dit wel gaarne van tevoren opgeven aan:

Libertarisch Centrum België
Herentaalsebaan 109
2100 Deurne - België

(Betalingswijze: zie onderaan voorblad.)